

zaaknummer 2012-T856

3 mei 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] [land],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. R.A. Hebly, advocaat te Amersfoort,

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Orde van de Minderbroeders Franciscanen
in Nederland.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 1 oktober 2012. Op 25 januari 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], minister provinciaal van de Orde van de Minderbroeders Franciscanen in Nederland, hierna ook te noemen: de Orde.

Op 26 maart 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met haar echtgenoot. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. R.A. Hebly.

Namens de Orde is verschenen [naam], minister provinciaal.

2. De klacht

2.1. Klaagster heeft van eind 1945 tot [dag] [maand] 1952 in [naam] gesticht in [plaats] gewoond.

Aangeklaagde was vanaf [dag] [maand] [jaar] secretaris van het bestuur van het [naam] gesticht.

Rond Hemelvaartsdag van het jaar 1950 werd aangeklaagde plotseling in [naam] Gasthuis opgenomen vanwege een ernstige ziekte. Zijn herstel verliep traag en aangeklaagde verbleef enkele maanden in [naam] Gasthuis.

Tijdens zijn verblijf in [naam] Gasthuis werd aangeklaagde bezocht door klaagster. Zij was toen vijftien jaar oud. Toen klaagster bij aangeklaagde op de kamer was, begon aangeklaagde seksueel getinte vragen te stellen. Zo vroeg aangeklaagde of klaagster al een bh droeg. Daarna vroeg aangeklaagde klaagster de deur van de kamer op slot te doen. Nadat klaagster dit had gedaan vroeg aangeklaagde of klaagster bij hem kwam zitten. Vervolgens pakte aangeklaagde de hand van klaagster en legde haar hand op zijn geslachtsdeel. Van schrik is klaagster toen weggelopen. Ter zitting heeft klaagster aangegeven dat aangeklaagde haar hand boven de deken op zijn geslachtsdeel heeft gelegd.

- 2.2. De gebeurtenissen zijn klaagster haar leven lang bijgebleven en het misbruik van aangeklaagde heeft een grote indruk op haar achtergelaten. Zij heeft, ondanks dat het meer dan zestig jaar geleden is, nu nog slapeloze nachten van hetgeen haar als kind is overkomen.
- 2.3. Klaagster wil erkenning van het misbruik wat haar door aangeklaagde is aangedaan

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

De minister provinciaal heeft in zijn reactie gesteld dat over het misbruik waarvan in het klaagschrift sprake is hem niets bekend is. Ook in het persoonsdossier van aangeklaagde is hieromtrent niets te vinden. Er zijn ook geen andere klachten tegen aangeklaagde bekend en zijn naam komt niet voor op de lijst van commissie Deetman.

In de tijd dat het misbruik zou hebben plaatsgevonden verbleef aangeklaagde in [plaats] en was hij betrokken bij het [naam] gesticht.

De minister provinciaal gaat er van uit dat klaagster haar verhaal doet naar eer en geweten. Omdat de minister provinciaal er niets over bekend is en hij niet in staat is op een andere manier vast stellen of het ook waar is wat klaagster verteld, kan de minister provinciaal niet zeggen of hij het verhaal van klaagster gelooft, maar ook niet stellen dat hij het niet gelooft. Als klaagster overkomen is wat zij zegt, spijt dat de minister provinciaal heel erg en schaamt hij zich daarvoor en wil hij klaagster oprecht zijn excuus maken. Hij vindt het bovendien erg voor klaagster dat zij levenslang last heeft van de herinneringen aan wat zij zegt dat haar is overkomen. Daarom zegt hij ook toe dat hij, wanneer de Klachtencommissie hem adviseert de klacht gegrond te verklaren hij dat ook zal doen om aldus mee te werken aan herstel van het aangedane leed.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. Er zijn meer dan zestig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken.
Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenis die klaagster schetst heeft plaatsgevonden, te weten dat aangeklaagde de hand van klaagster boven de deken op zijn geslachtsdeel heeft gelegd.
De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Voorts heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van het formulier “Toestemming gebruik melding als steunbewijs” in de zaak met zaaknummer 2012-T918 waarin eveneens over seksueel misbruik door aangeklaagde wordt geklaagd.
Verder heeft de Klachtencommissie kennis genomen van de verklaring van de heer [naam], echtgenoot van klaagster, waaruit naar voren komt dat klaagster hem in het verleden - vóór 2010, het moment waarop seksueel misbruik in de R.-K. Kerk in de media kwam - al heeft verteld over het misbruik door aangeklaagde.
Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klaagster door aangeklaagde.
- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van het misbruik pas vijftien jaar oud. Aangeklaagde was voor haar iemand waarin zij vertrouwen moest kunnen stellen.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klaagster is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.
- 4.6. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klaagster zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de minister provinciaal van de Orde van de Minderbroeders Franciscanen in Nederland de klacht gegrond te verklaren en te doen wat in zijn macht ligt om het leed van klaagster te verzachten.

Dit advies is vastgesteld op 3 mei 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en mr. P.R.M. van der Ven pr, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.